

Akadémiai kutatók kommentárja a Palkovics-tervhez¹

AZ INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLÓGIAI MINISZTERIUM PREZENTÁCIÓS ANYAGÁBÓL KIOLVASHATÓ TÉNYEK ÉS CÉLOK ELLENTÉTESEK AZ UGYANOTT MEGFOGALMAZOTT JAVASLATOKKAL, AMELYEKET A KÍÍRT FINANSZÍROZÁSI PROGRAM IS ALAPUL VESZ.

A szakszervezetek január 24-én megkapták annak a diasornak valamilyen változatát, amelyre a Palkovics-terv, az akadémiai kutatóhálózat radikális és gyors átalakításának terve épül, és amely alapján – négy hetes határidővel – a kiírást is közzétették. A Palkovics-terv önellentmondó, és számos állítása éppen a minisztérium által hangoztatott szempontokkal – például a kiszámíthatóság, stabilitás, versenyképesség, együttműködés céljával – megy szembe, és az eddigi folyamat már maga is ezzel ellentétes hatással járt. Az alábbiakban akadémiai kutatók a Palkovics-tervhez fűzött megjegyzései olvashatók.

A Palkovics-tervből nem derül ki:

- miért ilyen sürgős a rendszer átalakítása,
- mi indokolja, hogy megalapozott áttekintés és az érintettekkel folytatott érdemi egyeztetés nélkül kerüljön sor nagy horderejű lépésekre, miközben az eljárás sérti az anyagban megfogalmazott elveket;
- miért kell még az új rendszer felállítása előtt a régit megszüntetni.

Ami viszont kiderül:

- Az MTA átalakítása nem vezethető le a minisztérium által azonosított fő problémákból, a gyenge innovációs teljesítményből, amelyért – az anyag szerint – a KKV-k és a felsőoktatás állapota a felelős, és különösen az alacsony összegű állami ráfordítás.
- A felhozott nemzetközi példák ugyancsak ellentmondanak a minisztériumi terveknek.
- Az anyagban megjelenő központosítás és közvetlenebb politikai beleszólás veszélyeztetik a minisztérium által megfogalmazott célokat.
- A diasor rendkívül korlátozott nézőpontból tekint a tudományos kutatásra. A szűk piacorientált szemlélet, a gazdasági versenyképesség elsőrendűvé tétele figyelmen kívül hagyja a tudományos kutatás működését, így szintén a kitűzött célokat ássa alá.

1. HIBÁS A MEGFOGALMAZOTT KIINDULÓPONT.

A TUDOMÁNY NEM KIZÁRÓLAG GAZDASÁGI INNOVÁCIÓT JELENT;
AZ INNOVÁCIÓS CÉLOK ELÉRÉSÉHEZ NEM A KUTATÓINTÉZETI HÁLÓZAT ÁTALAKÍTÁSA VEZET EL.

A Palkovics-terv az MTA kutatóhálózatát érintő terveket gazdasági innovációs és versenyképességi kérdésként mutatja be. Az innováció kulcsa a vállalatok közötti kiszámítható gazdasági és szabályozási környezetben zajló tiszta és éles piaci verseny; a tudományos kutatás elsősorban nem erről szól. Ahogy a piacorientált szemlélet nem helyettesítheti a **komplexebb megközelítést** olyan kérdésekben, mint az egészség vagy a család, úgy a tudományos kutatásban is téves ez a látásmód. Ilyen szempontok alapján alakítani át az egész kutatóhálózati intézményrendszert tévedés, és helyrehozhatatlan károkat okoz. Különösen aggasztó a Palkovics-terv az alapkutatások helyzete

¹ Ahol külön nem jelezzük, az idézetek a Palkovics-terv diasorából származnak.

szempontjából, hiszen maga a Palkovics-terv állapítja meg, hogy az alapkutatások arányát növelni kellene, és a kapacitások megerősítésére volna szükség, mégis az ellenkezőjére tesz javaslatokat.

„Alacsony az alapkutatások aránya a teljes K+F-en belül”

„A költségvetési kutatóhelyek (MTA, minisztériumi kutatóhelyek) állami forrása hosszabb időtávot nézve folyóáron is csökken, ezzel párhuzamosan pedig a vállalati forrásaik is csökkenő tendenciát mutatnak, hiszen az intézmények alapképessége feltétele a hatékony együttműködésnek”

„Az EU országokban jelentősen átstrukturálódott a KFI ráfordítások szerkezete: a teljes ráfordítás 2/3-át a vállalatok, 1/3-t a közfinanszírozású kutatóhelyek kiadásai képezik ■ Magyarországon ezt a szintet „túlteljesítettük” – a teljes ráfordítás 3/4-t a vállalatok érték el. ■ [...] A fenti helyzet okozta aránytalanság az állami, elsősorban az egyetemi kutatóhelyek versenyképességének erőteljes csökkenését okozza.”

A PALKOVICS-TERV SZERINT NÖVELNI KELL AZ ALAPKUTATÁSOK SZÁMÁT, UGYANAKKOR EZ NEM VALÓSÍTHATÓ MEG A VÁZOLT PIACORIENTÁLT SZEMLÉLETBEN.

A 2014-ben elfogadott törvényi szabályozás kifejezetten rögzíti, hogy az alapkutatás fogalmához hozzátartozik, hogy **nem cél a közvetlen gyakorlati felhasználás**. A Palkovics-tervben a fentiek szerint az következne, hogy **növelni kell az alapkutatások számát és arányát** – a tervek mégis a közvetlen hasznosítást, piacorientáltságot erőlteti.

„alapkutatás: olyan felfedező jellegű kísérleti vagy elméleti munka, amelyet elsősorban jelenségek, tapasztalatok és megfigyelések megértéséhez szükséges új ismeretek megszerzésének érdekében folytatnak **anélkül, hogy kilátásba helyeznék azok gyakorlati alkalmazását vagy felhasználását” (2014. évi LXXVI. törvény 3. § 1. pont)**

AZ IGAZI PROBLÉMA AZ, HOGY TÚL KEVESET KÖLTÜNK.

A Palkovics-terv azonosítja a fő problémát: az alacsony állami ráfordítást. Az **alulfinanszírozottságnak** része az MTA kutatóintézeti hálózata is – elég a médiában is figyelmet kapott bérvisszonyokra utalni –, ezt aligha orvosolhatja, hogy a működésre szánt összeget a minisztériumhoz utalják, visszatartják, majd tématerületekhez kötötten, egyéni döntéstől teszik függővé. Eredményében ez az intézményi bizonytalanság ismert hatásánál fogva csak súlyosbítani képes az ismert gondokat.

„Magyarország a KFI finanszírozás területén az EU országai között az utolsó negyedében foglal helyet”

„A 2020-as célérték eléréséhez a KFI kiadások jelentős növelése szükséges”

„az EU-ban a versenyképesség növelése érdekében 2002 és 2015 között jelentősen nőtt az állami források nagysága, miközben Magyarországon csökkent”

„az állami források növelése szükséges”

2. A PALKOVICS-TERV ELVEI ÉS ESZKÖZEI ELLENTMONDANAK EGYMÁSNAK.

A FELVÁZOLT PROBLÉMÁK NEM ORVOSOLHATÓAK AZ MTA-VAL KAPCSOLATOS TERVEK ÚTJÁN.

A Palkovics-tervnek a teendőkről szóló része nincs összhangban a korábbi, problémákat azonosító résszel. azonosítja az alacsony (gazdasági) innovációs teljesítmény mögötti okokat. A teendőkről szóló rész a korábban nevesített négy fő problémájából (KKV-k, alacsony innováció, felsőoktatás, kevés pénz) csak kettőre utal, amelyek **egyik sem kapcsolódik az MTA-hoz**. Ez megalapozhatná gyakorlatilag a teljes gazdaságpolitika reformját – az akadémiai kutatóhálózatét viszont nem, mégis a javasolt intézkedésekben benne van az akadémiai kutatóhálózat radikális reformja.

Huszonhárom javasolt intézkedésből összesen három érinti az MTA-t olyan módon, ami elkerülhetetlenné teszi az intézményrendszer átalakítását (lásd a mellékelt táblázatot): ebből az egyik maga az intézményrendszer átalakítása, a másik kutatási infrastruktúrák bérbeadása, a harmadik a kutatói életpályamodell. Fontos látni, hogy ezek egyike sem következik a Palkovics-terv helyzetelemzéséből, ráadásul a **projektfinanszírozás** bevezetése alapfinanszírozás helyett **ellentmond a határozatlan idejű közalkalmazotti státusznak, a kiszámítható kutatói életpályának**, amely a kísérletező, kockázatvállaló kutatás feltétele.

A versenyképesség, innováció céljának ellentmond **a párhuzamosságok kiküszöbölése**, amely értelemszerűen **felszámolja a versenyt**. A párhuzamosságok megléte egyébként sem szükségképpen probléma a tudományban: ha valamit ketten kutatnak, az általában jobb, mint ha egyvalaki teszi, a versengés pedig erős motiváció. A valódi verseny feltétele lenne például, hogy az MTA-ban alkalmazott megoldásokat (MTMT-ben követhető publikációs teljesítmény, külön éves beszámolás a teljesítményekről, átlátható eredmények, saját hatáskörben végzett folyamatos felügyelet, nemzetközi részvétellel zajló átvilágítás, melyre a mostani folyamat elismerten épít, önálló tudománymetriai műhely stb.), legalábbis azok legfontosabb elemeit más, akár újonnan létrejött, állami finanszírozású intézményeken is számon kérjék.

„A tématerületi Programtól elvárt eredmények[...]: Kiszámítható, versenyképes, vonzó kutatói életpálya feltételeinek megteremtése az intézményekben”

A TERVEK NEM A KUTATÓHÁLÓZAT MAI VALÓS HELYZETÉBŐL INDULNAK KI, TÉVESEN BESZÉLNEK TÖBBEK KÖZÖTT EGY „NYOLCVAN ÉVE VÁLTOZATLAN INTÉZMÉNYRENDSZER”-RŐL.

A Palkovics-terv nem tükrözi az akadémiai kutatóhálózat mai valóságát, továbbá **elmaradt az érintettekkel**, a kutatókkal **folytatott érdemi konzultáció**, amelynek keretében a felek kölcsönösen megismerhették volna céljaikat, problémáikat. Csak ez adhatna megfelelő alapot egy ekkora intézményrendszer átfogó reformjához, illetve a minisztérium által célul tűzött sikeres együttműködéshez.

A Palkovics-terv „új megközelítés”-ként beszél az interdiszciplinaritás (a tudományterületek közötti együttműködés) fontosságáról. Ez akadémiai kutatóintézeti hálózatnál már felvállalt cél, ez volt a célkitűzése **az MTA-ban korábban lezajlott kutatóközponti integrációs folyamatnak**. Már csak **ezért sem lehet valós az a több helyen hangoztatott megállapítás, hogy egy nyolcvan éve változatlan intézményrendszerről lenne szó**. Az ehhez hasonló félreértések ugyanakkor könnyen tisztázhatóak az érintettekkel, a kutatókkal folytatott egyeztetés keretében – amely egyúttal szolgálja „minden érintett együttműködési hajlandóság”-át. (Lásd erről részletesebben a 4. pontot.)

„Interdiszciplinaritás: Szükséges a különböző tudományterületek közötti kutatási együttműködés”

*„A 80 éve változatlan formában működő kutatóintézeti rendszer korszerűsítése a bevált nemzetközi gyakorlatok meghonosításával eredményesen végrehajtható, ehhez azonban **minden érintett együttműködési hajlandóságára van szükség.**”²*

„Úgy gondoljuk, hogy nem intézetet kell finanszírozni, hanem a kiváló kutatókat szabad, sőt kell.”³

A FOKOZOTT KÖZPONTOSÍTÁS ÉS AZ AUTONÓMIA SZŰKÍTÉSE SZINTÉN ELLENTMOND A KISZÁMÍTHATÓ, A TUDOMÁNYOS TELJESÍTMÉNYRE MOTIVÁLÓ KÖRNYEZET KIALAKÍTÁSÁNAK, UGYANAKKOR NEM SEGÍTI AZ AZONOSÍTOTT PROBLÉMÁK MEGOLDÁSÁT (KKV-K, EGYETEMEK).

A Palkovics-terv szerint minisztériumi döntéstől függ, milyen intézet, milyen témában, mennyi pénzt kap: ez a politikai kontroll növelését jelenti. A felsorolt területeken **korábban autonóm módon** az Akadémia keretein belül döntöttek az érintettek. A pénzügyi önállóság nem öncél, az teszi lehetővé többek között a **kiszámítható tervezést**, amely a minisztériumi anyagban rögzített célok előfeltétele.

Nem világos, **hogyan fér bele az MTA Alaptörvényben garantált függetlenségébe a pénzügyi autonómia ilyen mértékű elvonása**, különösen, hogy az Akadémia esetében nincs a felsőoktatáshoz hasonló megszorítás a pénzügyi döntésekre vonatkozóan. A tényleges helyzetben **minisztériumi döntés függvénye az intézmények pusztá léte úgy, hogy a fenntartás feltételeként vállalt kutatási tárgyakat is minisztériumi döntéssel határozzák meg**. Függetlenül attól, épp milyen politikai erő van hatalmon, ez a hatáskör, illetve a „profiltisztítás” és „konzolidáció” célja komoly veszélyekkel jár.

*„Tudományos igazság kérdésében az állam nem jogosult dönteni, **tudományos kutatások értékelésére kizárólag a tudomány művelői jogosultak.** [...] **Magyarország védi a Magyar Tudományos Akadémia és a Magyar Művészeti Akadémia tudományos és művészeti szabadságát.** [...] Az állami felsőoktatási intézmények gazdálkodási rendjét törvény keretei között a Kormány határozza meg, gazdálkodásukat a Kormány felügyeli.”*

(Alaptörvény X. cikk (2)–(3) bek.)

3. A NEMZETKÖZI PÉLDÁK ELLENTMONDANAK A MEGFOGALMAZOTT TERVEKNEK.

AZ ALAPFINANSZÍROZÁS BIZONYTALANNÁ VÁLÁSA ALÁÁSSA AZ EREDMÉNYES, VERSENYKÉPES KUTATÓINTÉZETI MŰKÖDÉS VÍZIJÁT, ÉS ELLENTMOND A HIVATKOZOTT KÜLFÖLDI PÉLDÁKNAK.

A nemzetközi és üzleti együttműködések feltétele a stabil intézményi háttér. A kockázatvállalás és a hosszabb távon megtérülő kutatások, amelyek az alap kutatásokra jellemzőek, elképzelhetetlenek kiszámítható intézményi és pénzügyi háttér nélkül, és ezen a területen az **állami szerepvállalás** elengedhetetlen. Mindez a Palkovics-terv alapján is világos, ezért nehezen érthető, hogy a forráselvonással járó **bizonytalanság** miként illeszthető a minisztérium kommunikált céljaihoz. A munkaanyag számos nemzetközi példát hoz fel. Ezek egyike sem követi alapelveiben és struktúrájában a minisztérium által kitalált modellt, **kifejezetten biztosítják a pénzügyi stabilitást és függetlenséget, nem függnék közvetlen politikai döntésektől.** (Lásd a mellékletet az egyes modellekről.)

² <http://www.kormany.hu/hu/innovacios-es-technologiai-miniszterium/hirek/az-akademia-minden-torvenyes-eszkozzel-rendelkezik-feladatai-finanszirozasaahoz>

³ <http://www.kormany.hu/hu/innovacios-es-technologiai-miniszterium/hirek/a-kormany-a-kutatok-mellett-all>

„Amikor egy kutatót felkérnek egy csoport vezetésére, a számára **szükséges összes forrást a nyugdíjazásáig stabilan biztosítják**, amely [...] 20-30 év zavartalan kutatómunkát jelent.”
(német példa)

„A programok **adminisztrációját az Izraeli Tudományos Akadémia szervezete végzi.**” (izraeli példa)

„A Kutatási Alap egyik részének finanszírozási modellje a német Max Planck [...] modellen alapszik, ahol a bizalmon alapuló – **nem projekthez kötött** – finanszírozási rendszer **hosszú távra biztosítja a kutatási projektek finanszírozását**”

„A kutató intézetek értékelésének és ezen keresztül irányításának legfontosabb elemei a tudományos tanácsadó testületek. Az intézeti igazgatói tanácsok **nagy autonómiával** rendelkeznek, a **dekoncentrált döntéshozatali rendszeren** keresztül biztosított a nagy szervezet hatékony működtetése.” (Max Planck intézetek; hasonlóan önálló költségvetési hatáskörök más nemzeti megoldásoknál)

"A mintegy tízezer németországi kutatót összefogó, nagyberendezéseket működtető Helmholtz Társaság 19 önálló kutatóközpontba osztja el a Német Szövetségi Oktatási és Kutatási Minisztérium (BMBF) **alapfinanszírozását**"

"A Max Planck Társaság jelenleg 84 különböző kutatási területekre fókuszáló intézete működik Münchener központtal és közel 22 ezer munkavállalóval. Bevételei túlnyomórészt az állami szektorból folyósított **alapfinanszírozásból áll**, 2017-ben ez mintegy 1,8 milliárd eurót tett ki. A szövetségi és az állami kormányok együttesen és arányosan támogatják a társaság költségvetését."

"A holland állami K+F költségvetés legnagyobb részét a felsőoktatás kutatási komponensére fordítják, mintegy 75%-ot, melyből egyetemek és egészségügyi központok kutatási tevékenységét finanszírozzák. ... Hollandia Alkalmazott Kutatóintézet (TNO) egy nonprofit szervezet, amely az alkalmazott kutatásra összpontosít. A TNO olyan témára koncentrált, amelyek kiemelkedő helyet foglalnak el a nemzeti és az európai innovációs programban: tengerészet, épület-infrastruktúra, környezetvédelem, energia, egészség, ipar, IKT, stratégiai analízis, közlekedés. A TNO konszolidált bevétele 2012-ben 587 millió euró volt, melyből egyharmad (192 millió euró) intézményi forrás volt a kormánytól. Ez a kormányzati finanszírozás **40%-os alapfinanszírozást** és keresletalapú finanszírozást tartalmaz (60%). Az intézményi finanszírozás mellett a kormány közel 120 millió eurót fordít a TNO projektjeire."

A MODELLKÉNT HIVATKOZOTT UNIÓS TÉMATERÜLETI PÁLYÁZATI MODELL CÉLJA MÁS, AZ A MINISZTERIUMI TERVEKSEL SZEMBEN NEM ALAPFINANSZÍROZÁSRA VONATKOZIK.

A Palkovics-terv követendő modellként látszik építeni az EU-s finanszírozású pályázatoknál jellemző tématerületi megközelítésre, ugyanakkor ezt egy egész más területen, az intézmények fenntartásához szükséges források elvonása mellett teszi. A politika fontos és legitim szerepet tölthet be közpénzből finanszírozott kutatások irányainak meghatározásában a finanszírozási prioritások kijelölésével, ugyanakkor tiszteletben tartva a tudomány belső logikáját. Az EU-s kiírások széles merítéssel jelölnék ki tématerületeket, és ezek a kijelölt kérdéseket célzó kutatások a pályázó intézetek számára (fontos, de) kiegészítő források, **nem az intézményfenntartást** (rezsifizetést)

szolgálják. A magyar javaslat **közvetlenebb politikai megrendelésre** utal („kultúra és család”), ráadásul ezt úgy teszi, hogy valójában az intézmények napi működésének finanszírozását váltja ki.

„A Horizont Európa program szerkezetéről” című dia a tervezett EU-s programról

4. AZ ÁTALAKÍTÁS MÓDJA ALÁÁSSA A MEGFOGALMAZOTT CÉLOKAT.

A PALKOVICS-TERVBEN MEGJELENŐ, EGYÜTTMŰKÖDÉST ÖSZTÖNZŐ, A MEGALAPOZOTT SZAKMAI MUNKÁT ÉRTÉKELŐ HOZZÁÁLLÁS ÉS A KISZÁMÍTHATÓSÁG CÉLJA ELLENT MOND A FINANSZÍROZÁSI ÁTALAKÍTÁS EDDIG MEGISMERT FOLYAMATÁNAK.

Az érintett kutatóknak lassan és részletekben kiszivárgó információk alapján, elhúzódo bizonytalanságban kell működniük és tervezniük, miközben a végrehajtás **a felfüggesztett költségvetés nyomása alatt, erőltetett menetben** zajlik. Az új finanszírozási rendszer felállításával intézethálózat rohamtempójú **átvilágítás eredményeit sem várja meg** a minisztérium, holott novemberben még azt nyilatkozta az intézmény vezetője, hogy március végére *„várja az MTA Kutatóhálózati Tudományos Elnöki Bizottságának javaslatát, addig az ügyben nincs teendő”*.⁴

„Palkovics László a [kutatóintézeti vezetők] együttműködését kérte a hazai kutatás-fejlesztés és innováció hatékonyságának növeléséhez.”⁵

A SIKERES REFORM FELTÉTELE A SZÉLESKÖRŰ KONZULTÁCIÓN ALAPULÓ VITAANYAG, ÉS AZ ÖRÖKÖLT ÁLLAPOTOK ALAPOS MEGISMERÉSE.

A szakmailag megalapozott és sikeres reformok feltétele az **átlátható módon, részleteiben vitára bocsátott, létező szakmai fórumokon nyilvánosan bemutatott tervek, világosan rögzített célokot követő stratégia** – csak ez lehet alapja a bizalmon és partneri viszonyokon alapuló, az érintetteket megfelelően motiváló közpolitikai lépéseknek. A hivatkozott uniós pályázati rendszerben a részvétel előkészítése hónapokat, esetenként éveket vesz igénybe. Miközben a minisztérium tématerületi programjánál a tét nagyobb – nem pluszfinanszírozás megszerzése induló kutatásokhoz, hanem az intézményi fennmaradás –, az érintetteknek **alig négy hetük van a pályázat előkészítésére és benyújtására**. Nehezen elképzelhető, hogy a Palkovics-tervben hivatkozott külföldi példák bármelyikében hasonló léptékű átalakítást ilyen hirtelenséggel és hasonló folyamat eredményeként vinnének keresztül.

A minőségi jogalkotás és sikeres strukturális változások bevett módja az előkészítő anyagok („green paper”, „white paper”) széles körű megvitatása. Az **előzetes érdemi egyeztetési folyamattal**, az **érintettek bevonásával** például elkerülhető lenne, hogy téves leírás képezze a tervek alapját. Könnyen belátható az is, hogy az akadémiai intézetekben dolgozó kutatók rendelkeznek leginkább közvetlen tapasztalattal a minisztériumi anyagban példaként hivatkozott külföldi társintézmények működéséről.

A párbeszéd és a kölcsönös megértés lehet az alapja egy elképzelt átalakítás sikeres keresztülvitelének. A **világosan megfogalmazott és indokolt célokat** tudni kell lefordítani az egyes intézetek, tudományterületek és kutatók helyzetére. A minisztériumi áttekintés a tömörség miatt

⁴ <http://www.kormany.hu/hu/innovacios-es-technologiai-miniszterium/hirek/marcius-vegen-tesz-javaslatot-az-mta-atalakitasara-a-felkert-testulet>

⁵ <http://www.kormany.hu/hu/innovacios-es-technologiai-miniszterium/hirek/siker-es-nemzetkozi-mintak-menten-ujulhat-meg-a-hazai-kutato-intezeti-halozat>

szükséges leegyszerűsítésen túlmenően tesz olyan általános megállapításokat, amelyek számos tudományterületen nehezen értelmezhetőek.

5. ÖSSZEFOGLALÓAN: MI A BAJ AZ MTA ÁTALAKÍTÁSÁRA TETT KONKRÉT JAVASLATOKKAL?

A tervezett átalakítások nem egyeztethetőek össze a Palkovics-tervben azonosított problémákkal. Számos ponton ellentmondás feszül nem csak a minisztériumi célok és tervek, de az utóbbiak és a hivatkozott nemzetközi példák között is. Csak megfelelően előkészített, részleteiben és előzetesen ismert, széles körben megvitatott elképzelések alapján végrehajtott átalakítás szolgálhatja a Palkovics-tervben megjelenő kiszámíthatósági, együttműködési, hatékonysági célokat.

MELLÉKLETEK

AZ AZONOSÍTOTT PROBLÉMÁK DÖNTŐEN NEM AZ MTA-VAL KAPCSOLATOSAK.

INTÉZKEDÉS	KELL-E HOZZÁ AZ MTA ÁTALAKÍTÁSA?	MI KELL HOZZÁ?
„Beruházásösztönzési támogatások: a betelepülő vállalatoknak vállalniuk kell a nyílt innovációban történő részvételt, a saját K+F központok Magyarországra telepítését kiemelten támogatjuk”	NEM	betelepülő vállalatok befolyásolása
Adópolitikai és adminisztrációcsökkentő eszközök	NEM	Adópolitikai és adminisztrációcsökkentő eszközök
Nemzetközi kapcsolatok erősítése és tartalommal történő megtöltése	NEM	Nemzetközi kapcsolatok erősítése és tartalommal történő megtöltése
NKFIH új szemléletmódú irányítása: a támogatások eredményeinek beágyazása a hazai nem innovatív vállalatoknál illetve nemzetközi piacokra	NEM	NKFIH új szemléletmódú irányítása
Tudomány- és innovációkommunikációs akcióterv: tudományos eredmények és innovációk megismerhetőségének elősegítése a társadalom és a vállalkozások számára	NEM	Tudomány- és innovációkommunikációs akcióterv: tudományos eredmények és innovációk megismerhetőségének elősegítése a társadalom és a vállalkozások számára
Innovációs checkpoint: egykapus rendszer létrehozása, amely lehetővé teszi, hogy a vállalati partnerek egyértelműen tisztában legyenek a felsőoktatási intézmények KFI szolgáltatásaival	NEM	Innovációs checkpoint:
K+F kormányzati támogatásának erősítése: 2020 után csökkenő EU-s források következtében szükséges az NKFI Alap költségvetésének megemlése (a 2020-as EU-s cél teljesítéséhez 330 mrd Ft-tal több finanszírozás)	NEM	K+F kormányzati támogatásának erősítése
A nyílt innováció ösztönzése célzott programokkal: nyílt innovációban a nagyvállalatok házon kívül megvalósuló KFI tevékenységeiket elsősorban magyar beszállítóktól szerezzék be	NEM	A nyílt innováció ösztönzése célzott programokkal
Partnerség erősítése: Innovációs Nemzeti KFI Tanács létrehozása, amelyben a KFI rendszer szereplői rendszeresen egyeztetnek és erősödik a jelenlétük a szakpolitikai döntéshozatalban	NEM	Partnerség erősítése
Külföldi kutatóintézetek itthoni letelepedésének a támogatása, integrációja az ökoszisztémába (pl. Fraunhofer, Max Planck)	NEM	Külföldi kutatóintézetek itthoni letelepedésének a támogatása
Kutatói utánpótlás: a doktori rendszer szélesebb körű megismertetése a vállalati szereplőkkel, adókedvezmények nyújtása a vállalkozási oldalról érkező, vállalkozási témát kutató doktoranduszok számára	NEM	Kutatói utánpótlás
Az állami kutatóintézet hálózat átstrukturálása, a finanszírozási rendszerének átalakítása	IGEN	Az állami kutatóintézet hálózat átstrukturálása, a finanszírozási rendszerének átalakítása
A felsőoktatás vállalati kapcsolatainak erősítése	NEM	A felsőoktatás vállalati

(egykapus ernyőszervezet kialakítása az egyetemi KFI kapacitásokra, nagyvállalatokkal KFI beszállítói megegyezések)		kapcsolatainak erősítése
Kutatási infrastruktúrák és kutatóintézeti K+F kapacitások bérbeadása a vállalatoknak	IGEN	Kutatási infrastruktúrák és kutatóintézeti K+F kapacitások bérbeadása a vállalatoknak
Új típusú kutatási infrastruktúrák támogatása (olyan infrastruktúrák, amelyek lehetővé teszik a kiemelt gazdasági területen történő innovációk kritikus tömegének létrejöttét egy helyszínen)	NEM	Új típusú kutatási infrastruktúrák támogatása
Kiemelt figyelem biztosítása az MTMI képzésekre (MTMI életpálya, rövidciklusú képzések, gyakorlatorientáltság)	NEM	Kiemelt figyelem biztosítása az MTMI képzésekre
MTMI kutatási területek erősítése (szakdolgozatok kiírása valós vállalati problémák megoldására, ipari szereplők bevonása a képzésekbe óraadóként, vállalati orientáltságú kutatások támogatása, „ipari” PhD)	NEM	MTMI kutatási területek erősítése
Technológiai és nem-technológiai innováció összekapcsolása (pl. önzetű járművek jogi, etikai, gazdasági kérdései), amely célja a technológiai innovációk társadalmi bevezetésének támogatása és az innováció fogalmának kiterjesztése: az új technológiák alkalmazásának támogatása a kv-k körében	NEM	Technológiai és nem-technológiai innováció összekapcsolása
Startupok támogatása: elsősorban nem anyagi eszközökkel (jelenleg ezek elérhetők), hanem a rendelkezésre álló eszközök célszerű felhasználásával, és szabályozó környezet „startup-baráttá” tételével	NEM	Startupok támogatása
Kutatói életpályamodell kidolgozása a középiskolától kezdődően, amelyben meghatározó szerepet játszik az oktatói-kutatói bérek rendezése	IGEN	Kutatói életpályamodell kidolgozása a középiskolától kezdődően, amelyben meghatározó szerepet játszik az oktatói-kutatói bérek rendezése
Az Új Lendület program célja a külföldön már befutott neves kutatók és a kutatói pályájuk elején tartó munkavállalók hazahívása (pl. az első 5 évben 50-100%-os SZJA elengedéssel osztrák példa alapján)	NEM	Az Új Lendület program célja a külföldön már befutott neves kutatók és a kutatói pályájuk elején tartó munkavállalók hazahívása
A felsőoktatási intézmények markáns KFI profiljainak kialakítása a vállalkozási szektorhoz való kapcsolódás érdekében	NEM	A felsőoktatási intézmények markáns KFI profiljainak kialakítása a vállalkozási szektorhoz való kapcsolódás érdekében
A felsőoktatás gazdasági-társadalmi beágyazottságának növelése: a széles értelemben – nem pusztán gazdasági, hanem társadalmi értelemben is vett - harmadik missziós tevékenységek kialakítása (harmadik misszió sikeréhez szükséges a városok/térségek innovációs környezetének a fejlesztése, innovatív városfejlesztési modell kialakítása, adaptálása)	NEM	A felsőoktatás gazdasági-társadalmi beágyazottságának növelése

A HIVATKOZOTT KÜLFÖLDI PÉLDÁK SZEMBEMENNEK A MINISZTERIUMI TERVEKKEL.

- ELSŐ PÉLDA: A HELMHOLTZ TÁRSASÁG

Miben különbözik ez a tervezett hazai modelltől? MINDENBEN.

- Nem része egy egységes kutatásfinanszírozási rendszernek
- hatalmas állami erőforrások állnak rendelkezésre
- hosszabb távú programokban gondolkodnak
- nemzetközi független szakértők ellenőrzik a tudományos minőséget
- nincs erős és közvetlen politikai kontroll

- MÁSODIK PÉLDA: A FRAUNHOFER TÁRSASÁG

Miben különbözik ez a tervezett hazai modelltől? MINDENBEN.

- Nem része egy egységes kutatásfinanszírozási rendszernek
- nagyrészt piaci forrásokból él
- az állami erőforrások fölött nagyrészt maga rendelkezik

- HARMADIK PÉLDA: MAX PLANCK TÁRSASÁG

Miben különbözik ez a tervezett hazai modelltől? MINDENBEN.

- Nem része egy egységes kutatásfinanszírozási rendszernek
- nagyrészt állami forrásokból él
- a szenátusa egy vegyes összetételű testület, nincs benne meghatározó része a politikának
- a hatékonyságért maga az intézmény felelős

A NEMZETKÖZI PÉLDÁKRA HIVATKOZÁSOK HAMISAK

- A javaslat az akadémiai intézményeknél a Max Planckra hivatkozik, holott maga az anyag állapítja meg, hogy a Max Planck nem úgy működik, ahogy a minisztérium tervezi.

- NEGYEDIK PÉLDA: OSZTRÁK KUTATÁSI INTÉZMÉNYEK

Miben különbözik ez a tervezett hazai modelltől? MINDENBEN.

- három eltérő funkciójú követve működő intézményrendszer van benne
- nem mindegyik az innovációra és a versenyképességre van kihegyezve
- eltérő finanszírozási logikát követnek

- ÖTÖDIK PÉLDA: HOLLAND KUTATÁSI INTÉZMÉNYEK

Miben különbözik ez a tervezett hazai modelltől? MINDENBEN.

- három eltérő logikát követve működő intézményrendszer van benne
- hatalmas állami finanszírozás van